

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 4C/57/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8414208005
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2016:8414208005.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok samosudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v právnej veci žalobkyne Orange Slovensko, a. s., so sídlom Bratislava, Metodova 8, IČO: 35 697 270, zastúpenej Bobák, Bollová a spol., s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom Bratislava, Dr. VI. Clementisa 10, IČO: 35 855 673, proti žalovanému F. Y., N.. XX.XX.XXXX, C. A. A., W. XX, o zaplatenie 841,66 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 403,66 spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,5 ročne od 23.8.2013 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa sa žalobou podanou na súd 5.12.2014 domáhala na žalovanom zaplatenia 841,66 eur spolu s 8,5 % úrokmi z omeškania ročne od 23.8.2013 do zaplatenia. Žiadala, aby súd vo veci rozhodol platobným rozkazom.

Zástupkyňa žalobkyne žalobu odôvodnila tvrdeniami, že žalobkyňa so žalovaným uzavrela zmluvy č. A6957397, č. 6947635 a č. A6957245. Na základe týchto zmlúv vypožičala žalovanému 3 ks SIM kariet, ktorá mu umožnili využívať jej telekomunikačné služby. SIM kartám boli priradené účastnícke telefónne čísla XXXX XXX XXX, Č.. XXXX XXX XXX P. Č.. XXXX XXX XXX. Žalovaný nezaplatil riadne a včas cenu poskytnutých mu služieb vyfakturovaných v období 5/2013 - 7/2013. Žalobou sa žalobkyňa domáha zaplatenia neuhradenej ceny služieb vo výške 403,66 eur.

Žalobkyňa na základe dodatkov k zmluvám č. A 6947635 a č. A 6957245 žalovanému odpredala mobilné telefóny zn. Sony Xpéria J white za kúpnu cenu uvedenú v dodatkoch s dohodnutou zmluvnou pokutou 219 eur. Tým, že žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb vyfakturovaných mu v období 5/2013-7/2013, porušil zmluvné povinnosti a v zmysle dodatkov k zmluvám č. A 6947635 a č. A6957245 je povinný zaplatiť žalobkyni zmluvné pokuty v celkovej výške 438 eur. Žalobkyňa pri určení výšky zmluvnej pokuty v dodatkoch k zmluvám zohľadnila výšku zľavy poskytnutej žalovanému pri predaji mobilného telefónu. Zmluvné pokuty nie sú vyššie, ako je výška zľavy poskytnutá žalovanému pri predaji telefónov. Žalobkyňa tiež zohľadnila čas, kedy si žalovaný prestal plniť zmluvné povinnosti, a tomu prispôsobila výšku uplatňovanej zmluvnej pokuty. Žalobkyňa má za to, že v dodatkoch k zmluvám odstránila všetky vady, pre ktoré súdy v minulosti vyhodnotili dohodnutú zmluvnú pokutu ako neprijateľnú podmienku.

Pokusom o pokonávku z 8.8.2013 žalobkyňa žalovaného vyzvala na zaplatenie neuhradenej ceny poskytnutých služieb a zmluvných pokút. Žalovaný na pokus o pokonávku reagoval iba čiastočnou úhradou vo výške 2,99 eur. Žalobou si v súlade so čl. 11 bod 11.14. všeobecných podmienok uplatňuje

aj úroky z omeškania počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie peňažného dlhu uvedenej v pokuse o pokonávku, tzn. dňom 23.8.2013.

V rámci prípravy pojednávania súd žalovanému doručil žalobu spolu s pripojenými listinami na vyjadrenie. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

Súd vec prejednal a rozhodol v súlade s ust. § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s ust. § 200ea ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (drobné spory) bez nariadenia pojednávania len na základe listinných dôkazov v spise.

Podľa § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

Podľa § 153 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Oboznámením listín v spisu súd zistil nasledujúce skutočnosti, na základe ktorých prijal nasledujúce právne závery:

Z listiny označenej ako „Zmluva o poskytovaní verejných služieb,, č. A6947635 (ďalej len zmluva č.1) súd zistil, že 25.4.2013 žalobkyňa uzavrela so žalovaným zmluvu s poukazom na ust. § 44 zákona č.351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách. Zmluvou sa žalobkyňa zaviazala zriadiť žalovanému prístup k jej sieti, sprístupniť mu v zmluve dojednané služby a za tým účelom mu vypožičať SIM kartu s účastníckym číslom XXXX XXX XXX.

Z listiny označenej ako „Zmluva o poskytovaní verejných služieb,, č. A6957245 (ďalej len zmluva č.2) súd zistil, že 30.4.2013 žalobkyňa uzavrela so žalovaným ďalšiu zmluvu s poukazom na ust. § 44 zákona č.351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách. Zmluvou sa žalobkyňa zaviazala zriadiť žalovanému prístup k jej sieti, sprístupniť mu v zmluve dojednané služby, a za tým účelom mu vypožičať SIM kartu s účastníckym číslom XXXX XXX XXX.

Z listiny označenej ako „Zmluva o poskytovaní verejných služieb,, č. A6957397 (ďalej len zmluva č.3) súd zistil, že 30.4.2013 žalobkyňa uzavrela so žalovaným tretiu zmluvu s poukazom na ust. § 44 zákona č.351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách. Zmluvou sa žalobkyňa zaviazala zriadiť žalovanému prístup k jej sieti, sprístupniť mu v zmluve dojednané služby a za tým účelom mu vypožičať SIM kartu s účastníckym číslom XXXX XXX XXXX.

Podľa dohody zmluvných strán v zmluvách č.1 - č.3 neoddeliteľnou súčasťou zmlúv sú zmluvné podmienky poskytovania verejných elektronických telekomunikačných služieb prostredníctvom verejnej mobilnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s. (ďalej len všeobecné podmienky), cenník služieb (ďalej len cenník), a ďalšie dokumenty, ktoré zmluvy výslovne ustanovujú. Žalovaný sa v zmluvách č.1-č.3 zaviazal platiť žalobkyni za zriadenie prístupu k jej sieti a za poskytovanie dohodnutých služieb cenu podľa platného cenníka služieb, a to na základe vyúčtovania služieb za priradené zúčtovacie obdobia predloženými faktúrami s lehotou splatnosti 14 dní od vystavenia faktúry spôsobom dojednaným v zmluvách.

Z nižšie uvedených faktúr predložených zástupkyňou spolu so žalobou vyplýva, že žalobkyňa žalovanému s poukazom na telefónne čísla pridelené vyššie uvedenými zmluvami vyfakturovala cenu služieb nasledovne:

- faktúrou č. 5210034030 vystavenou dňa 16.6.2013 splatnou dňa 30.6.2013 znejúcou na sumu 45,58 eur (zmluva č. 1),
- faktúrou č. 5206420716 vystavenou dňa 16.5.2013 splatnou dňa 30.5.2012 znejúcou na sumu 160,73 eur(zmluva č.2),
- faktúrou č. 5209951518 vystavenou dňa 16.6.2013 splatnou dňa 30.6.2013 znejúcou na sumu 147,70 eur (zmluva č. 2),
- faktúrou č. 5213625066 vystavenou dňa 16.7.2013 splatnou dňa 30.7.2013 znejúcou na sumu 22,10 eur (zmluva č. 2),
- faktúrou č. 52099551435 vystavenou dňa 16.6.2013 splatnou dňa 30.6.2013 znejúcou na sumu 30,54 eur (zmluva č. 3).

Podľa § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o elektronických komunikáciách) zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupných bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmlúv č. 1 - č. 3, tzn. k 25.4.2013 ako aj k 30.4.2013 (ďalej len Občiansky zákonník) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

V prejednávanej veci súd zmluvy č. 1 - č. 3 považoval za zmluvy spotrebiteľské. Súd vychádzajúc z listinných dôkazov v spise zastáva názor, že žalovaný pri uzatváraní zmlúv nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalobkyňa v konaní neuviedla a vykonaným dokazovaním nevyšli najavo žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali záveru o tzv. nespotebiteľskom charaktere týchto zmlúv. Súd tu len dodáva, že dôkazné bremeno na preukázanie tzv. nespotebiteľského charakteru zmluvy má vždy dodávateľ. Podľa výpisu z obchodného registra je tiež nesporné, že žalobkyňa pri uzatváraní zmlúv konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti.

V prejednávanej veci si žalobkyňa žalobou s poukazom na spotrebiteľské zmluvy č. 1 - č. 3 uplatnila 2 samostatné nároky, a to nárok na zaplatenie ceny za poskytnuté služby a nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty za porušenie zmluvných povinností žalovaným.

Pokiaľ ide o nárok žalobkyne na zaplatenie ceny za poskytnuté služby, súd žalobu v tejto časti považoval za dôvodnú. Z vyššie uvedených skutkových zistení vyplýva, že žalovaný uzavrel so žalobkyňou zmluvy č. 1 - č. 3 podľa cit. ust. zákona o elektronických komunikáciách. Žalovaný neučinil sporným tvrdenia žalobkyne vyplývajúce z predložených listín, že na základe týchto zmlúv mu žalobkyňa zapožičala 3 SIM kariet, a že na ich základe využíval jej služby. Vyššie špecifikovanými faktúrami žalobkyňa žalovanému s poukazom na účastnícke čísla priradené jednotlivými zmluvami vyfakturovala cenu služieb v celkovej výške 406,65 eur. Preto pokiaľ sa žalobkyňa na základe uvedených faktúr domáha zaplatenia ceny za poskytnuté služby (tzv. hovorného) vyfakturované vo výške 403,66 eur, takýto nárok má svoju oporu v zmluvách č. 1 - č. 3. a súd žalovanému uložil povinnosť titulom tzv. hovorného zaplatiť žalobkyňi 403,66 eur.

Pokiaľ ide o nárok žalobkyne na zaplatenie zmluvných pokút v celkovej výške 438 eur, tento nárok žalobkyňa opierala o dohodu účastníkov v dodatkoch k zmluvám č. 1 a č. 2.

Oboznámením listiny „Dodatok k Zmluve o poskytovaní verejných služieb - č. zmluvy A6947635“ (ďalej len dodatok k zmluve č. 1) súd zistil, že žalobkyňa 25.4.2013 (teda súčasne s uzavretím zmluvy č. 1) uzavrela so žalovaným aj zmluvu, na základe ktorej predala žalovanému mobilný telefón zn. Sony Xperia J white, ktorého bežná maloobchodná cena podľa dodatku bola 220 eur za zľavnenú cenu 1 euro, a to za podmienok dohodnutých v dodatku. Žalovaný sa v dodatku k zmluve č. 1 (okrem iného) zaviazal, že po dobu 24 mesiacov zotrvá v zmluvnom vzťahu s ňou podľa zmluvy č. 1 v znení dodatku k zmluve č. 1 (čl.

2 bod 2.3.). Pre prípad porušenia povinnosti počas tejto doby viazanosti vymedzených v čl. 2 bodoch 2.5 písm. a) a b) strany dojednali povinnosť žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 219 eur.

Oboznámením listiny „Dodatok k Zmluve o poskytovaní verejných služieb - č. zmluvy A6957245“ (ďalej len dodatok k zmluve č.2) súd zistil, že žalobkyňa 30.4.2013 (teda súčasne s uzavretím zmluvy č.2) uzavrela so žalovaným zmluvu, na základe ktorej predala žalovanému ďalší mobilný telefón zn. Sony Xperia J white, ktorého bežná maloobchodná cena podľa dodatku bola 220 eur za zľavnenú cenu 1 euro, a to za podmienok dohodnutých v dodatku. Žalovaný sa aj v dodatku k zmluve č. 2 (okrem iného) zaviazal, že po dobu 24 mesiacov zotrvá v zmluvnom vzťahu s ňou podľa zmluvy č.2 v znení dodatku k zmluve č.2 (čl. 2 bod 2.3.), a pre prípad porušenia povinnosti počas tejto doby viazanosti vymedzených v čl. 2 bodoch 2.5 písm. a) a b) strany aj tu dojednali povinnosť žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 219 eur.

Podľa čl. 2 bodu 2.5. písm. a) a b) dodatkov k zmluve č.1 a č.2 zmluvnú pokutu vo výške 219 eur strany dohodli pre prípad, že žalovaný počas tejto doby viazanosti poruší povinnosť včas a riadne uhradiť cenu za služby alebo povinnosť uhradiť včas a riadne iný svoj peňažný záväzok alebo platbu (čl.2 bod 2.5 písm. a)), alebo ak účastník počas doby viazanosti uvedenej v článku 2. bode 2.3. dodatkov poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s podnikom podľa zmluvy v znení tohto dodatku a po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia služby prostredníctvom SIM karty alebo účastník poruší svoju povinnosť neuskutočniť žiadny taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom, ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy alebo dodatku pred uplynutím doby viazanosti (bez ohľadu na to, či skutočne dôjde k ukončeniu dodatku alebo zmluvy). Zmluvnú pokutu strany dohodli tak, že pokiaľ k porušeniu povinnosti dôjde v období posledných šiestich mesiacov pred uplynutím doby viazanosti (druhá časť doby viazanosti) výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa nižšie uvedených pravidiel znižovať v závislosti od toho, koľko mesiacov má ešte uplynúť od okamihu porušenia zmluvnej povinnosti do konca viazanosti, a tak, že výška zmluvnej pokuty platnej pre druhú dobu viazanosti sa vypočíta tak, že sa počet celých mesiacov medzi posledným dňom viazanosti a okamihom porušenia povinnosti sankcionovanej zmluvnou pokutou vynásobí číslom, ktoré má v čitateli výšku zmluvnej pokuty a v menovateli číslo šesť.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorú túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Zo žiadneho ustanovenia Občianskeho zákonníka a ani z iných ustanovení týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa v zásade nemožno vyvodiť, že by v spotrebiteľských zmluvách zmluvné strany neboli oprávnené dohodnúť zmluvnú pokutu pre prípad porušenie zmluvnej povinnosti spotrebiteľom. Súd tiež nepopiera význam zmluvnej pokuty ako zabezpečovacieho prostriedku, ktorého účelom je viesť dlžníka (vrátane spotrebiteľa) k riadnemu splneniu zmluvných povinností. Pokiaľ však ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o také dojednanie o zmluvnej pokute, ktoré obstoja v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných zmluvných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky okolnosti právneho úkonu a so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy, vrátane povinnosti vyplývajúcich zo sankcionovania neplnenia zmluvných povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Obligatórnosť súdnej kontroly zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách vyplýva z čl.6 Smernice Rady č.93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorého členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzavretých so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa, a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšie existencia možná bez nekalých podmienok.

Žalobkyňa žalobou v časti nároku na zaplatenie zmluvných pokút predovšetkým zjavne obchádza zákonný zákaz vyplývajúci z ust. § 53a Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 575/2009 Z.z. účinného od 1.3.2010, ktorým sa menil a dopĺňal Občiansky zákonník, čo už samo o sebe zakladá dôvod

na zamietnutie žaloby v tejto časti. Žalobkyňa si žalobou uplatňuje nároky zo zmluvných podmienok, ktoré už boli súdmi právoplatne judikované ako neprijateľné .

Podľa § 53a Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.3.2010 ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

Predmetné ustanovenie Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície čl.7 ods.1 Smernice Rady č.93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách do právneho poriadku SR, ktorý ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách so spotrebiteľmi so strany predajcov alebo dodávateľov. Ustanovenie zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Priznaním by súd iba toleroval vytváranie pokračujúceho protiprávneho stavu zo dodávateľom.

V súvislosti s týmto dôvodom zamietnutia žaloby v časti zmluvných pokút súd dáva do pozornosti nasledujúce rozhodnutia: rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co 26/2012 z 23.5.2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co 32/2012 z 15.3.2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.16Co 8/2014 z 24.2.2012, rozsudok Okresného súdu Galanta sp. zn. 17C 126/2014 z 23.10.2014, rozsudok Okresného súdu Rožňava sp. zn. 10C 53/2014 z 23 .6.2014 a pod.

K ďalším dôvodom zamietnutia žaloby v tejto časti súd udáva, že tak, ako už súdy v obdobných veciach judikovali, aj v prejednávanej veci súd považuje dodávateľom vopred formulárovo (nie individuálne) pripravené ustanovenia o zmluvnej pokute za neplatné z dôvodu, že spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto za neprijateľné zmluvné podmienky.

Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa čl. 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

Podľa § 53 ods. 1 a 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V prejednávanej veci vychádzajúc z obsahu a formy zmlúv č. 1 a č.2 vrátane ich dodatkov je zrejmé, že dojednania o zmluvných pokutách vo výške 219 eur neboli účastníkmi zmlúv vyjednané individuálne. Ide o typické štandardné formulárové zmluvy, známe súdu opakovane z mnohých obdobných vecí. Vo formulároch je text dojednania o zmluvnej pokute vopred naformulovaný a dodávateľ iba dopĺňa údaje, vrátane výšky pokuty. Žalovaný tak nemal reálnu možnosť žiadnym spôsobom obsah dojednania o zmluvnej pokute ovplyvniť. Nemal možnosť reálne vyjednávať. Jedinou jeho alternatívou bolo prijatie alebo odmietnutie zmluvy ako celku. Dodávateľ tak zneužíva svoje postavenie na to, aby diktoval spotrebiteľovi zmluvné podmienky, ktoré spotrebiteľ buď bezvýhradne prijme alebo zmluvu neuzavrie. Vzhľadom tiež na drobné písmo, ktorým sú zmluvy vrátane dodatkov písané, množstvo zmluvných dojednaní obsiahnutých v zmluvách, a komplikovanú slovnú formuláciu, priemerný spotrebiteľ nemôže ani v pomerne krátkom časovom úseku uzatvárania dostatočne pochopiť podstatu a dôsledky dojednania o zmluvnej pokute. Je na dodávateľovi, ktorý obsah zmluvy pripravil tak, aby spotrebiteľ ako slabšia strana bola dostatočne jasne informovaná o podstate a jednotlivých následkoch porušenia zmluvných povinností.

Zmluvná pokuta vychádzajúc z obsahu zmlúv č.1 a č.2 a ich dodatkov v prejednávanej veci plní hlavne funkciu paušalizovanej náhrady škody za nesplatenie poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu v dôsledku nesplnenia doby viazanosti 24 mesiacov a za ušlý zisk vzhľadom na nevyužívanie dojednaných služieb po túto dobu viazanosti. Dojednania pritom zaväzujú spotrebiteľa počas prvých 18 mesiacov zaplatiť paušálne zmluvnú pokutu vo výške 219 eur bez ohľadu na dĺžku využívania služieb, teda ako pre prípad, kedy účastník bude využívať dojednané služby po dobu napr. 17-18 mesiacov, počas ktorej splatí značnú časť poskytnutých zliav a zabezpečí dosiahnutie podstatnej časti zisku, tak aj pre prípad, kedy služby bude využívať napr. iba 1-2 mesiace. Takéto dojednanie o pevnej zmluvnej pokute, ktoré nezohľadňuje aj pomer dĺžky času riadneho plnenia zmluvných povinností spotrebiteľom je objektívne spôsobilé spotrebiteľa poškodiť. Preto ako celok je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá nemôže založiť právo na plnenie. Nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa zvyrazňuje aj skutočnosť, že pre prípad porušenia množstva zmluvných povinností žalovaným je dojednaná zmluvná pokuta, pričom pre prípad porušenia zmluvných povinností žalobkyňou nie je dojednaná ani jedna zmluvná pokuta.

Aj tu súd poukazuje na už rozsiahlu rozhodovaciu prax súdov v obdobných veciach, v ktorých bola ako neprijateľná považovaná takáto zmluvná podmienka, a to rozsudok Krajského súdu v Prešove z 29.6.2011 sp. zn. 2Co/137/2010, rozsudok Krajského súdu v Prešove z 9.5.2011 sp.zn.18 Co/136/2010, rozsudok Krajského súdu v Trnave z 7. 5.2014 sp.zn.10Co 29/2013 a mnoho ďalších .

Súd k dôvodom zamietnutia žaloby ďalej dodáva, že dojednanie o zmluvnej pokute nespĺňa ani podmienku určitosti a zrozumiteľnosti právneho úkonu. Z dojednania v čl.2 bod 2.5 písm. b) „ak účastník počas doby viazanosti uvedenej v článku 2 bode 2.3. dodatku poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s podnikom podľa zmluvy v znení tohto dodatku a po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia služby prostredníctvom SIM karty alebo účastník poruší svoju povinnosť neuskutočniť žiadny taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy alebo dodatku pred uplynutím doby viazanosti (bez ohľadu na to, či skutočne dôjde k ukončeniu dodatku alebo zmluvy)“ nemôže byť bežnému spotrebiteľovi bez pochybnosti zrejmé, za porušenie akých konkrétnych zmluvných povinností má zmluvnú pokutu zaplatiť. Formulácia „povinnosť neuskutočniť žiadny taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy alebo dodatku pred uplynutím doby viazanosti... vyvoláva pochybnosti o tom, pri akom úkone (porušení zmluvnej povinnosti) vzniká povinnosť žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu. Takáto pre bežného spotrebiteľa nezrozumiteľná formulácia jeho povinnosti spôsobuje neprijateľnosť zmluvnej podmienky o zmluvnej pokute.

Vzhľadom na uvedené skutkové a právne závery súd žalobu v časti nároku na zaplatenie zmluvných pokút spolu s jej príslušenstvom ako nedôvodnú zamietol.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 586/2008 Z. Z. účinnom od 1.1.2009, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

V prejednávanej veci si žalobkyňa uplatnila tiež nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 841,66 eur od 23.8.2013, tzn. odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v písomnom pokuse o pokonávku. Súd jej tieto úroky z omeškania priznal iba zo sumy zodpovedajúcej výške priznanej istiny 403,66 eur vychádzajúc zo splatnosti nezaplatených faktúr. V prevyšujúcej časti žalobu aj ohľadne príslušenstva zamietol.

O náhrade trov tohto konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Úspech žalobkyne a žalovaného je cca rovnaký (403,66 eur: 468 eur). Preto súd vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).